

VOLKSBELANG

Jaargang 129 - nummer 9 - november 2008 - maandblad

Liberaal Archief krijgt Centrum Albert Maertens

GENT - Minister van Staat Guy Verhofstadt heeft de eerste steen onthuld van de nieuwe polyvalente tentoonstellings- en conferentieruimte op de binnenkoer van het Liberaal Archief in Gent. De zaal, die op de uitnodiging werd aangekondigd als de 'Blauwe Zaal', zal de naam 'Centrum Albert Maertens' krijgen. De gewezen directeur-generaal van de uitgeverij nv Hoste was op de plechtigheid zelf aanwezig (foto). Het Liberaal Archief vervolgt met de bouw van de nieuwe zaal zijn weg naar de uitbouw van het 'geweten van de liberalen' (blz. 11).

Iedereen ondernemer

Het Liberaal Vlaams Verbond sloeg de voorbije maand maar liefst twee keer de handen in elkaar met een liberale zusterorganisatie. Eerst werd samen met Jong Vld de thema-avond 'Iedereen Ondernemer' georganiseerd in Leuven. Later was het de beurt aan het LVSV om op een zaterdag de uitdagingen rond milieu, klimaat en ecologie te belichten. Op beide evenementen mocht Vlaams minister van Economie en Ondernemen Patricia Ceysens de debatten met een uiteenzetting afsluiten (blz. 3 en 7).

EDITORIAAL

Guy Verhofstadt over Europa en de financiële crisis /2

INTERVIEW

André Gantman over het groeiend antisemitisme /4

BUITENLAND

Hoe overleeft IJsland de bankencrisis? /8

De kritische liberaal

Eerste minister Yves Leterme krijgt plots af te rekenen met een voorname kritische liberaal. Wie het jongste geschrift van Guy Verhofstadt goed leest, ontdekt een aanklacht tegen de aanpak van de financiële crisis. Op het eerste gezicht is dit natuurlijk niet de bedoeling van het essay 'The Financial Crisis: Three Ways Out for Europe' dat Verhofstadt op enkele internationale websites publiceerde (*). De tekst bevat zonder meer toch een nauwelijks verholen 'binnenlandse boodschap'. Ook Europa heeft in de ogen van Verhofstadt tijdens de crisis niet zijn te verwachten rol gespeeld. Elke lidstaat pakte de crisis op haar manier aan. Nederland juichte na de koop van het Nederlandse Fortis en ABN Amro. Parijs jubelde omdat de slag om Dexia werd gewonnen. Bij al deze 'nationalistische interventies' leek het voor Verhofstadt zelfs dat er van Europa nooit sprake was geweest. Op het houden van een Eurotop na bleef de Europese reactie volgens de gewezen liberale premier hoofdzakelijk beperkt tot een aantal goedbedoelde conclusies. Verhofstadt rekent dubbel af: met het financiële en budgettaire beleid van Leterme en met de huidige (on-)macht van de Europese Unie. Het tweede is niet helemaal nieuw. In zijn manifest uit 2005 'De Verenigde Staten van Europa' kon je zijn scherpe kritiek op het Europese onvermogen al lezen. Toen Frankrijk en Nederland 'neen' zegden tegen de Europese Grondwet wees hij al met vermanende vinger naar de nationale politieke motieven en naar wie vond dat er 'te veel' Europa was. Toen al pleitte hij voor een *rassemblement* van de lidstaten die het goed menen en als voortrekkers het initiatief moesten nemen. In zijn recent essay heeft Verhofstadt het nu over een 'regering voor de Eurozone met het oog op het voeren

van een sociaaleconomisch convergentiebeleid'. Hij moet dus wel balen van de smoesjes waarmee een Sarkozy het westelijke Avondland inpakt, of het nattevingswerk van een Wouter Bos die met een omhoog gevallen potsierlijkheid het Nederlandse dundoek hijst op de puinhoop van Fortis.

En dan de kritiek op de binnenlandse politiek. Deze is tweeledig. Vooreerst maakt Verhofstadt brandhout van de manier waarop de financiële crisis is aangepakt. Massale injecties van overheidskapitaal, soms zelfs gehele nationalisaties. Het zijn slechts remedies die op korte termijn helpen. Wie ze lange tijd gebruikt, geraakt eraan verslaafd en neemt efficiënt bestuur in de bankinstellingen weg. Waarom zouden ze goed besturen als ze straks, na de verslonzing, toch in de beurs van de belastingbetaler mogen graaien? Het gevaar is zelfs zo groot dat overheidsinterventies de financiële toekomst van een land op de helling plaatsen. En bijkomende schulden maken op de rug van de toekomstige generaties. Dit kan toch niet?

Maar een tweede kritiek gaat naar de kern van het budgettaire beleid van de federale regering waarvan de partij van Guy Verhofstadt vooralsnog deel van uitmaakt. Het is volgens de oud-premier 'beangstigend' vast te stellen hoe vandaag met hetzelfde gemak waarmee de nationalisaties worden verdedigd ook de noodzaak van een begrotingsevenwicht in twijfel wordt getrokken. Het moet Verhofstadt bijzonder hoog hebben gezeten toen met schokkende gemakszucht, met als alibi de financiële crisis, wat lossier werd omgesprongen met het budgettaire evenwicht van de federale begrotingen. Vooral omdat precies hij de voorbije acht jaar, ook al wel eens

met klamme handen, een 'begroting in evenwicht' had afgeleverd. Zelfs met een crisis er bovenop kon je die rol toch zomaar niet lossen? Grote economen die nu voor een *deficit spending* (begrotingstekorten kunnen!) pleiten, zouden toch moeten weten dat de tekorten straks alweer door de belastingbetaler zullen moeten betaald worden?

De voorbije weken waren voor de Belgische politiek niet echt fraai. Er is de financiële crisis, maar er zijn ook de vermeende verdachtmakingen van vooraanstaande Vlaamse liberale kopstukken in de media. Er zijn de incidenten tussen ministers, zowel in de Vlaamse als in de federale regering. Het essay van Verhofstadt komt daarom op het juiste moment en voelt zeker aan als een verademing naast de druilerige berichten uit een land dat zijn onmacht niet kan wegstoppen. Gelukkig is er nog een liberale opposant.

(*) www.notre-europe.eu
www.bertelsmann-stiftung.de

VOLKSBELANG

wordt uitgegeven door
de vzw Liberaal Vlaams Verbond,
Stichting Vanderpoorten
Verantwoordelijke uitgever:
Bert Cornelis,
Kard. Mercierlaan 63, 3001 Leuven
Hoofdredactie:
Bert Cornelis Bert@Reflexxtc.be
Vormgeving:
Ilde Cogen ilde.cogen@openvld.be
Secretariaat:
Luc Pareyn - Liberaal Archief
Kramersplein 23 - 9000 Gent
tel. 09/221.75.05 - fax:
09/221.12.15
www.liberaalarchief.be
luc.pareyn@liberaalarchief.be

“Het essay van Verhofstadt komt op het juiste moment en is zeker een verademing naast de druilerige berichten uit een land dat zijn onmacht niet kan wegstoppen.”

Liberalen vinden weg naar groene thema's

Op zaterdag 15 november leende de Universitaire Stichting te Brussel haar prachtige zalen opnieuw uit aan een gezamenlijk publiek van studenten en LVV-leden voor een uitermate interessante studiedag. De uitdagingen van ecologie, milieu en klimaat in een breder kader waren ditmaal voorwerp van onderzoek. Na een verkwikkende en inspirerende inleiding van LVV-voorzitter Clair Ysebaert, - een must voor zulk een vroege zaterdagochtend, - mocht meteen een spreker van internationaal formaat aantreden: professor J.-P. VAN YPERSELE (UCL), ondervoorzitter van de werkgroep II van het Intergouvernementeel Panel on Climate Change. Het IPCC is hetzelfde instituut dat de Nobelprijs, samen met de welbekende goeroe AL GORE, won in 2006 voor baanbrekend onderzoek naar globale klimaatsverandering. Professor VAN YPERSELE schetste een diepgaand beeld van de oorzaken en onderlinge verbanden op het gebied van klimaatsverandering, van de uitstoot en accumulatie van koolstofdioxide en zwavelzuur, naar de determinanten hiervan en de impact op de temperatuursstijging. Uitermate boeiend waren de modellen en grafieken, ook nu nog te consulteren op www.climate.be !

Energietransitie

Na deze zeer wetenschappelijke inleiding, was het de beurt aan milieueconoom professor Johan ALBRECHT (UGent en ITINERA Institute). Zijn lezing vormde een der hoogtepunten van de dag. Aansluitend bij de vaststelling van voorgaande spreker, nam prof. ALBRECHT de draad op bij de implicaties voor beleid, en gaf een theoretisch kader voor maatregelen in de tweespalt tussen ecologie en economie. Als antwoord op de CO²-uitstoot en fossiele schaarste, gaf deze gerenommeerde spreker een boeiende visie op het vraagstuk van de energietransitie. Hoever we staan met innovatie qua energiebronnen, maar ook vanuit beleidsmatig perspectief, hoe we ver-

schillende focaliteiten van aandacht met elkaar in verband brengen. Niet alleen blinde innovatie, maar ook het aggregaat van een reeks "ouderwetse" maatregelen als isolatie kunnen reeds tegemoet komen aan een deel van de CO² problematiek.

Perfide subsidies

Een leuke lunch, in imponerend kader, gaf de aanwezigen de kans even bij te praten en van gedachten te wisselen, waarna als volgende gast een daadwerkelijke beleidsmaker werd verwelkomd: Vlaams minister Patricia CEYSENS, bevoegd voor economie, ondernemen, buitenlandse handel en wetenschapsbeleid. In een heldere presentatie zette zij uiteen welke haar visie hierop was, en hoe deze vandaag in de praktijk gebracht werd. Tijdens de obligatoire vragenronde bleek ook duidelijk de liberale ingesteldheid van zowel spreker als publiek, wanneer perfide en avers werkende subsidiemechanismen aan de kaak werden gesteld.

Als laatste spreker, nooit een gemakkelijke taak op zulk een vermoeiende dag, kwam professor Marcel WISSENBURG van de Universiteit van Nijmegen (Nederland) een filosofisch – ethisch perspectief werpen op het groene vraagstuk. Uitermate diepgaand en gestaafd bracht hij

enkele wezenlijke filosofische concepten in verband met (re-)acties ten aanzien van milieu en ecologie. Zo toonde hij aan dat ook liberalen een weg weten met groengekleurde problemen, en dat deze niet fundamenteel indruisen tegen concepten als vrije markt en spontane orde, die toch de grondslag dienen te vormen van elke beleid.

Als studenten nemen wij alle uitdagingen onbevangen aan, en dit onderwerp blijkt een der moeilijker categorieën te zijn. Vanuit het liberale mens- en wereldbeeld, behoeft het falen van publieke eigendom – de Tragedy of the Commons – weinig meer betoog, maar dat een en ander niet met dit ene inzicht valt op te lossen, is nu wel duidelijk. Bijvoorbeeld een betere afgrenzing van eigendomsrechten, denk maar aan de techniek van de verhandelbare emissierechten, op zich slechts een quasi-marktmechanisme, verdient in deze wereld van second-best oplossingen onze aandacht. Maar ook, en hoewel discutabel, is de rol van de overheid in innovatie en vernieuwing niet weg te denken. Laten we voorstellen dat subsidies uiteraard alleen negatief en remmend werken, maar een voldoende marktverbeterend kader moet er zijn, en komen. Het moge duidelijk zijn dat deze uitdaging nog vele jaren zal domineren, maar vandaag is weer een stap – hoewel klein - naar goede, werkbare en efficiënte oplossingen gezet.

Opvolging

Roerend eens waren alle participanten over het leerrijke en vernieuwende gehalte van deze studiedag. En met oprechte dank aan het LVV die dit alles mogelijk heeft gemaakt, legt het LVSV zich nu toe op een uitgraving en verdieping van een en ander. Inhoudelijke opvolging volgt...

Werner Vandenbruwaene
voorzitter LVSV-Nationaal

www.lvsv.be

“Jood zijn is een boeiend avontuur”

“Ik stel vast dat de Holocaust gerelativeerd wordt. Kijk naar de hetze rond het programma *Plat Préféré* van Jeroen Meus waarin men van plan was een uitzending te brengen waarbij een lievelingsgerecht van Hitler werd bereid. We zijn niet meer alert genoeg voor de menselijke catastrofe die figuren zoals Hitler hebben aangericht.” In zijn boek *Jood zijn is een avontuur* stelt André Gantman, advocaat en gewezen Antwerpse VLD-schepen, het nog scherper: “We zijn terechtgekomen in een fase waarin de Shoah een relativeringsproces ondergaat; de feiten worden verdraaid en er komen systematische vergelijkingen tussen het nazisme en het zionisme.”

Zijn grootvader, langs moeders zijde vond de dood in een concentratiekamp. Zijn moeder dook op veertienjarige leeftijd onder bij een gezin in de Borinage. Zijn vader werd geboren in Odessa, Oekraïne en kwam in 1928 naar Antwerpen. Hij werd in maart 1942 aangehouden en verbleef in een krijgsgevangenkamp in Beieren. In april 1945 werd hij er door de Amerikanen bevrijd. André Gantman zegt van zichzelf dat hij nooit had mogen geboren worden. Als de nazi's hun *Endlösung* ten minste grondig hadden uitgevoerd...

Zijn afkomst heeft ook de toekomst van Gantman bepaald. In zijn boek vertelt hij dit verhaal, gedetailleerd en vol emoties, het verhaal van een Jood in Antwerpen, in Vlaanderen, in de wereld, als student aan de VUB, als voorzitter van een Joodse organisatie, als advocaat van slachtoffers van een aanslag en als schepen in Antwerpen waar hij geconfronteerd werd met extreem rechts. Gantman ziet in het Israëlisch-Palestijns conflict een nieuwe zwart-wit-tengestelling: Palestina is goed, Israël is slecht. En hij gaat op zoek naar het waarom van die tegenstelling. En hij komt tot de vaststelling dat het antisemitisme opnieuw onder ons is, dat de Holocaust dreigt te worden gebanaliseerd omwille van de toestand in het Midden-Oosten.

André Gantman: “De uitmoording van de Joden is in Europa gebeurd. Niet in Amerika of in Afrika. In Europa. De asse van de Joden en de Zigeuners is met de Europese bodem vermengd, hé. De Nuerenbergse wetten, die aan

de oorsprong liggen van de uitroeiing van de Joden, zijn gemaakt in het *land van Goethe, van Beethoven en Schiller*. Dit bezwaart het Europees geweten. Je kan dit niet wegcijferen. Sedert een tiental jaren is er een tendens om de mentale gevolgen van de Shoah, de vernietiging van de Joden, te milderen, door te verwijzen naar het boosaardig zionisme en het expansionistisch Israël. Ik heb echter de indruk dat sommigen dit geweten willen zuiveren en zich niet meer willen laten bezwaren door wat er in de jaren dertig en veertig is gebeurd. En hoe doen ze dat? Door aan de Jodenvervolging de Israëlisch-Palestijnse kwestie te koppelen. “Hou u maar koest, beste Joden, want zie eens wat jullie met die Palestijnen doen?” zo luidt het. De Joden worden als het ware een wasproduct om het Europees geweten te zuiveren. Een aantal intellectuelen gaat in die redenering mee. En in mijn boek noem ik ze bij naam: onder andere Guy van den Berghe, een militant historisch revisionist en Holocaustontkenner, professor Etienne Vermeersch, die een lange staat van dienst heeft als notoir en rabiata antizionist en tot mijn spijt en verwondering Ludo Abicht, professor-emeritus en medeauteur van een eenzijdige brochure over de Israëlisch-Palestijnse kwestie.”

Hebt u dan geen oog voor de situatie van de Palestijnen?

“Ik vind de situatie van de Palestijnen tragisch. Je zal me dit nooit horen ontkennen. Maar dé vraag is natuurlijk: waar ligt de oorzaak? Voor een deel bij henzelf, voor een deel bij hun leiders. Er

worden miljoenen dollars geïnvesteerd in luxueuze paleizen, maar er vloeit niets naar het Palestijnse volk zelf. De Arabische leiders hebben al te lang de Palestijnen gebruikt en misbruikt als een wapen tegen Israël. Tussen 1948 en 1967 was Gaza Egyptisch grondgebied, de Westbank was Jordaans. Wat is daar mee gebeurd? Niets. Men had de bevolking daar zelfstandigheid kunnen geven.”

Hoe ziet u de oplossing van dit conflict?

“Er zal een oplossing moeten komen. Die oplossing is een tweestatenoplossing. Maar dan moeten de verschillende kampen zelf onderhandelen. Ik geloof niet in grote internationale onderhandelingen want dan zitten er partijen rond de tafel die helemaal geen belang hebben bij een oplossing van het Israëlisch-Palestijns conflict.”

U besteedt een opvallend hoofdstuk in uw boek aan de relatie tussen de Joodse gemeenschap en de Vlaamse Beweging. Waarom?

“In de roots van de Vlaamse Beweging komen we immers wat Joden tegen. Denk aan mensen als Hartog Somerhausen die samen met Jan Frans Willems ijverde voor de ontwikkeling van Vlaanderen, of Louis Franck die als liberaal politicus uit Antwerpen een belezen cultuurflamingant was. De collaboratie heeft de relatie tussen de Vlaamse Beweging en de Joodse Gemeenschap natuurlijk tot het vriespunt doen dalen. De steeds weerkerende eis voor amnestie was voor de Joden een mentale mokerslag. Ik ben altijd van mening geweest dat, eens bevrijd van de collaborationistische bezoedeling, de Vlaamse Beweging opnieuw symbool kon staan voor het hele Vlaamse volk, en dus ook de Joden. Iemand als Hugo Schiltz ijverde voor het herstel van de relatie.”

Als Antwerps schepen stond u plots oog in oog met Vlaams-Nationale politici. Maar fascistische noemde u hen nooit?

INTERVIEW

André Gantman

"Ik gebruik tegenover politieke tegenstrevers niet graag de term *fascist*: een dergelijk begrip te pas en vooral te onpas hanteren, houdt in zich een relativering ervan. Ik kan alleen maar vaststellen dat toen Wim Verreycken in de Antwerpse gemeenteraad een straat wilde noemen naar de medestichter van de Vlaamse SS, -die aldus zijn onverbloemde sympathie voor de collaboratie tot uiting liet komen-, Filip Dewinter Verreycken sommeerde dit voorstel in te trekken. Dewinter kwam achteraf bij mij onder vier ogen - het was toen de eerste keer dat wij tegen elkaar praatten buiten het formalisme van de gemeenteraad - zijn excuses aanbieden. Ik heb inderdaad een goede persoonlijke relatie met Bart De Wever wiens gedachtegoed ik niet noodzakelijkerwijze deel. Dit heeft niets met politiek te maken. Maar mensen zoals De Wever kun je toch bezwaarlijk fascist noemen?"

De Gucht, Dewael en Somers hebben hem anders zwaar aangepakt toen hij de Antwerpse excuses van burgemeester Janssens voor de Jodenvervolging en de medewerking hieraan van het stadsbestuur wat gratis vond?

"Bart heeft daar enorm van afgezien. Hij was moreel totaal ontredderd. Hij is toen echt door een crisis gegaan en was diep menselijk geraakt. Hij heeft toen als historicus willen reageren, en dat was een grote vergissing. Ik heb

er met hem lang over gesproken. Hij is naderhand ontvangen door vertegenwoordigers van de Joodse Gemeenschap om zijn excuses aan te bieden. Ik denk dat moest dit Jean-Marie Dedecker overkomen, hij daar niet zo zou onderlijden. Zijn huidige politiek optreden doet me eerder denken aan het Rexisme uit de jaren dertig van Léon Degrelle. Altijd op zoek naar politieke schandalen. Bart De Wever daarentegen bezit een *état d'âme*. Dat mis ik bij Dedecker die ik inderdaad in mijn boek beticht van moderne judeofoobie."

Begreep u toen de reactie van Dewael, Somers en De Gucht?

"Ik probeer een onderscheid te maken tussen het menselijke en het partijpolitieke. Vanuit zijn achtergrond begrijp ik natuurlijk iemand als Dewael (zijn grootvader stierf in een concentratiekamp, bc). Maar ik had mijn twijfels over de partijpolitieke dimensie van hun reactie."

Er gaat geen weekend voorbij of de neo-nazi-organisatie Blood&Honour mag in Vlaanderen een concert organiseren. De VRT laat een programma maken waarin een lievelingsgerecht van Hitler wordt geserveerd. Wat vindt u van dit alles?

"Ik merk dat overheidsinstanties in het verleden bijzonder alert hebben gereageerd tegen het Vlaams Blok, maar

initiatieven zoals Blood&Honour werden tot in een recent verleden ongemoeid gelaten. Ik stel dit vast. Maar *Plat Préféré* vind ik veel wraakroepender dan Blood&Honour. Het gaat hier over een Vlaamse overheidsinstelling, de VRT, niet over enkele marginale *skinheads*. En het strafste is dat in de persmededeling na het afgelasten van de uitzending, de VRT zich helemaal niet distantieert van de inhoud van het programma. En dit terwijl zowat iedereen zijn verantwoordiging uitsprak. Heeft de VRT niet ingezien dat zij ieder moreel gezag had verloren. Blijkbaar niet dus, want mevrouw Phara De Aguire had het voornamelijk over de "joodse lobby" die de vrije media, in casu de VRT, terroriseerde: ben ik dan zo achterdochtig om hier ook de uiting van de moderne judeofobie te onderkennen?"

U schrijft dat in vele landen, ook in België, wetten werden goedgekeurd die de ontkenning van de Holocaust strafbaar stellen. Maar u vindt die wetten achterhaald. Waarom?

"Men is overgeschakeld van een *materiele ontkenning* naar een *psychologische relativering*, door de toestand in het Midden-Oosten kwaadwillig met de Holocaust te associëren. Wat is daarvan het gevolg? De Joden wordt verweten dat zij zelf schuld hebben aan hetgeen hen is overkomen. Israël is volgens een peiling van de Europese Commissie een veel groter gevaar voor de wereldvrede dan Rusland en Pakistan. "De Joden zijn dus een gevaar voor de vrede, dus waarom moeten zij mij lastig vallen met hetgeen meer dan zestig jaar geleden is gebeurd?", zo gaat de redenering. Ik heb hierover een ontluisterende discussie gehad met een groep jongeren van ongeveer 18 jaar, op de Antwerpse Boekenbeurs. Maar heel die morele redenering kan niet gevat worden in de wet op het negationisme. En dat is toch een groot probleem?"

U hoopt ook van harte dat de moslims in Antwerpen organisaties als de AEL de rug zullen toekeren en de weg van de dialoog kiezen. Die dialoog is zelfs noodzakelijk voor het behoud van de

LUKAS DE VOS: Een gespleten blik op Azië

Lukas De Vos schrijft niet alleen geregeld bijdragen voor Volksbelang. In zijn jongste boek 'Iets meer naar het Oosten. Een gespleten blik op Azië' bundelde hij een aantal stukken die hij de voorbije tien jaar schreef, en onder meer in Volksbelang, Knack en Meervoud werden gepubliceerd.

Een 'onlesbare drift naar de einder, dat beweegt de reiziger. Onuitputtelijk is zijn nieuwsgierigheid, argeloos en onstelpbaar. Boeken en verhalen en geuren en slapeloosheid, dagelijkse ervaringen in de oneindige landschappen van Azië'. Dat drijft de auteur steeds naar verdere uithoeken van de planeet. 'De reiziger is een spons. Hij slurpt op, veroordeelt niet, maakt zich kwaad, laat zich verlinken. Of hij nu in de tempel van de achttien prinses op Taiwan zit, op een heuvel de geesten bezweert in Mongolië, met de hand op levensechte paardenbitten staat in Xian, of dronken wegzakt in de uitzuipbars van Hongkong en Makau - de verwondering is gebleven.'

De 21ste eeuw, de eeuw van Azië? Niet voor Lukas De Vos. Het is nooit anders geweest. Geschiedenis is maar een verkleuring van het heden. Zijn nieuwe boek geeft een ongeremde inblik op de Aziatische heksenketel.

In de aanzet geeft De Vos de eigen ziel bloot alvorens de lezer mee op reis te nemen. Toen hij twee was overleed zijn

moeder. Toch noemt De Vos zich 'wees', want vader moest altijd hard werken en was er zelden. 'Wij waren straatarm, al gaven ze hem een Saverijs kado toen hij op zijn zestigste naar huis werd geschopt. Jong grut kon tokkelen en vergaderen. Hij niet. Hij was tegen. Mijn vader was één brok tegen.' In een zevental hoofdstukken neemt de auteur ons mee naar: Afghanistan, Tibet en China, Taiwan, Hongkong en Macau, Japan, Vietnam. En natuurlijk Mongolië. De Vos kiest voor verrassende invalshoeken, uitdagende standpunten en beklijvende anekdotes.

Lukas De Vos (°1949) doceerde 15 jaar aan verschillende universiteiten, geeft letterkundige en filmtijdschriften uit, schreef een dertigtal boeken, en werkt sinds 1987 voor de VRT als Azië- en Europadeskundige. Hij is de auteur van o.m. Hongkong (1997), Een Onberaamd Verbond (2000) en Schrillers (2003).

www.kramat.be

Lukas De Vos, Iets meer naar het Oosten. Een gespleten blik op Azië. Uitg. Kramat Docu, 2008; 239 blz.; 19,95 euro.

liberale democratie, schrijft u.

"Dat is zo. In 2002 organiseerde de AEL een betoging ter ondersteuning van Arafat. Ik hoorde toen jonge moslims *Dood aan de Joden* roepen. Precies op de plaats waar men in 1941 exact hetzelfde riep. Guy Verhofstadt stelde in 1992 in zijn boek *De weg naar politieke vernieuwing* zich de vraag 'of de islam wel in overeenstemming te brengen is met de liberale democratie en de vrijheid, de verdraagzaamheid, de verscheidenheid en het tegensprekelijk debat.' Men kan bezwaarlijk beweren dat de toestand anno 2008 merkbaar is verbeterd.

Vrouwen en mannen van moslimorigine die vrij hun mening over de islam durven zeggen, lopen nog altijd gevaar, moeten onderduiken of permanent verhuizen."

U bent Jood en noemt zich vrijzinnig. Hoe is dat te combineren?

"De vrijzinnigheid is een essentieel bestanddeel van mijn levensbeschouwing die mij door mijn vader werd meegegeven. Vrijzinnigheid betekent in de eerste plaats dat de mens, wiens denken aan geen enkele beperking mag worden on-

derworpen, centraal staat. Maar ik ben ook Jood vanuit mijn familiegeschiedenis. En dat behoud ik. Mijn 'jood zijn' is bovendien een versterking van mijn plicht om op te komen voor de fundamentele rechten en vrijheden van de mens. Een Joodse identiteit kan dus vele vormen aannemen. Jood zijn is inderdaad een avontuur. Nog beter gezegd: "Jood zijn is een boeiend avontuur."

U hebt in uw leven blijkbaar tal van bekende Joden ontmoet. Ik noem er maar één: de nazi-jager Simon Wiesenthal. Wat voor iemand was hij?

"Hij is één van de sleutelfiguren in de jacht op de moordenaars van de Joden, en niet in het minst op Eichmann. In 1979 zocht ik hem op in Wenen waar hij de leiding had van zijn bekend documentatiecentrum. Hij zat er in een piepklein kantoor. Rondom hem lagen stapels documenten en boeken. Je geraakte bijna niet tot bij hem. Ik had hem eerder al ontmoet toen ik voorzitter was van de *Anti-Defamation League*, naar aanleiding van een colloquium over antisemitisme

in Brussel. Voor het voeren van een actie tegen de verjaring van de oorlogsmisdaden wilde hij op mij een beroep doen. Wiesenthal, zelf een overlevende, was een groot man, hij straalde zoveel rust uit. Hij zei me ooit: "Waarom zou ik mij nerveus maken, na wat ik allemaal heb meegemaakt."

De gebeurtenissen van mei '67 hebben u erg getekend: de zesdaagse oorlog brak toen uit.

"De oorlog tussen Egypte, Syrië en Jordanië aan de ene kant, en Israël aan de andere kant gaven een eigen dimensie aan mijn Joodse identiteit. Ik zag op tv de machtige Arabische legers tegen Israël. We dachten dat er een nieuwe Shoah op til was, want figuren zoals de Egyptische president Nasser hanteerden dezelfde retoriek als deze van Hitler. Ik voelde een enorme solidariteit onder de Joodse gemeenschap aan. En dit is een inspiratiebron voor mij geweest voor mijn engagement."

Bert CORNELIS

André Gantman, Jood zijn is een avontuur. Uitg. Pelckmans. Kapellen, 2008; 160 blz.; 16,50 euro.

Studiedag LVV-Jong VLD: Iedereen ondernemer

Het LVV en Jong VLD organiseerden begin november samen een eerste studiedag. Het thema van de studiedag betrof het ondernemerschap en kreeg de passende titel mee 'Iedereen Ondernemer'. Na de eerdere succesvolle studiedagen van het LVV met LSVV en Liberales was ook de studiedag met de jonge liberalen een inhoudelijk succes.

Een 50-tal aanwezigen luisterden naar de inleiding van LVV-voorzitter Clair Ysebaert. In zijn inleiding maakte hij duidelijk dat samenwerking tussen de verschillende liberale verenigingen essentieel is. Het inhoudelijke debat moet gevoed worden, ook en zeker door jonge mensen. Tegelijk wees voorzitter Ysebaert erop dat het stimuleren van ondernemerschap, niet alleen door liberalen, maar door en voor de ganse maatschappij vandaag meer dan ooit noodzakelijk is.

Yves Vandewal, directeur van de Koninklijke Unie van de Middenstand (KUM), hield een vurig pleidooi voor minder regels en voor het afbouwen van overdreven betutteling van ondernemers. Zo keerde hij zich tegen de verplichte sperperiode voor koopjes en tegen de overdreven administratieve rompslomp. Ook de vestigingswet en de wet op de handelspraktijken zijn dringend aan vernieuwing en vereenvoudiging toe. Vervolgens was het de beurt aan Bart De Smet die een uiteenzetting gaf over de verschillende tools die de Participatie Maatschappij Vlaanderen (PMV) inzet om ondernemers te helpen en te ondersteunen. PMV maakt gebruik van een breed scala aan fondsen om, ook in samenwerking met private investeerders, geld ter beschikking te stellen van (startende) ondernemingen. Over het ganse levenstraject van een onderneming kan PMV ondersteunen. Arkimedes ondersteunt beloftevolle ondernemingen, in samenwerking met erkende Arkivs. Met Vinnof stelt PMV ook risicokapitaal ter beschikking.

Ondernemen zit in het bloed

Gert Martens, een jonge ondernemer die zelf verschillende zaken heeft

opgestart en onlangs een boek 'Ondernemer, de job van je leven' publiceerde, gaf een enthousiast overzicht van de zaken waar een jonge ondernemer rekening dient mee te houden.

Na de inleidende sprekers gingen Philippe Muyters (Voka), Peter Claes (Essencia), Johan Van Overtveldt (VKW) en Yves Vandewal (KUM) met elkaar in debat rond enkele stellingen die Jong VLD had voorbereid. Een eerste thema dat

aan bod kwam, omvatte de regels die in ons land bestaan en die het ondernemen niet altijd makkelijker maken. Peter Claes maakte duidelijk dat de mentaliteit van een land belangrijk is om ondernemen mogelijk te maken. Jammer genoeg is dit moeilijk te veranderen.

Johan Van Overtveldt zei dat regelgeving in ons land snel verandert en dat ondernemers zich constant aan nieuwe regels moeten aanpassen. De versnippering tussen het federale en Vlaamse beleidsniveau maakt dit allemaal niet makkelijker. Voor Philippe Muyters staan drie specifieke reglementeringen bovenaan het lijstje: de sociale balans (die het verloop van het personeelsbestand, opleiding e.d. bevat) moet worden afgeschaft – "on-the-job-training" is bv. niet te meten, de woon-werk enquête – waar nooit iets mee gebeurd is – kan beter verdwijnen en het milieueffectenrapport, wat een zeer dure verplichting is en ondernemers dikwijls doet besluiten niet te investeren, moet eenvoudiger. Voor Yves Vandewal behoren het verplichte diploma bedrijfsbeheer en de regelgeving op het gebied van de gereguleerde beroepen beter tot het verleden.

De discussie verplaatste zich al snel naar het nakende sociaal overleg en interprofessioneel akkoord (IPA). Allen stelden

vast dat het sociaal overleg vandaag niet werkt. We moeten dus op zoek naar een nieuwe overleg structuur die liefst bottom-up wordt georganiseerd. Dit laat meer flexibiliteit toe voor de bedrijven om in te spelen op specifieke noden. Ook het systeem van de indexering moet verdwijnen of op zijn minst worden herbekeken.

Als afsluiter vertelde Vlaams minister van Ondernemen Patricia Ceysens, over de maatregelen en instrumenten die de Vlaamse regering inzet om het ondernemerschap te stimuleren. De minister lichtte toe dat een louter beleid van subsidies niet volstaat en soms zelfs het verkeerde instrument is. Daarom gaat de Vlaamse overheid op zoek naar manieren om innovatie en ondernemerschap op andere manieren te stimuleren. Daarnaast wil de minister ook inzetten op groen ondernemen. In deze moeilijke economische tijden is ook de waarborgregeling van cruciaal belang voor bedrijven.

Philippe De Backer, voorzitter van Jong VLD, sloot het inhoudelijke gedeelte van de studiedag af met de belofte dat ook jonge liberalen bezig zijn en zullen blijven met nieuwe voorstellen en ideeën om het ondernemerschap alle kansen te geven.

IJsland in het oog van de

Het luchthavengebouw van Keflavik is vergroeid met zijn rotsachtige vulkaanomgeving. Een trapezium in laagbouw, een oplichtend koboldenbultje in een ruig asselandschap. Op de weg van de hoofdstad Reikjavik naar de luchthaven zijn ook op zondag arbeiders een strook aan het verbreden. In de verte links zie je kwalijke dampen opstijgen van de Blauwe Lagune, een nijdig kopje steekt her en der door de lagen lava. Rechts wijst mijn taxichauffeur, Snorri, op een merkwaardig golfterrein tussen de rotsen aan zee. "Het smalste ter wereld, 18 holes. Eén foute slag en je bent je bal kwijt in het vulkanisch gesteente".

Bij het binnenrijden van de stad vallen de lange rozige flatgebouwen op, rij aan rij. "Daar zaten vroeger de Amerikaanse militairen, toen Keflavik nog een NAVO-basis was. Vandaag krijgen buitenlandse studenten er onderdak tegen een weggeefhuur. Er is een gratis pendelbus naar de drie universiteiten in Reykjavik".

Snorri zelf komt uit het havengebied van Keflavik, taxi's bestuurt hij als bijverdiensite. Door de week leidt hij veiligheids-personeel op in Reykjavikflugvöllur, de andere, kleinere luchthaven, die van Reykjavik zelf. "En dat komt me nu goed uit, want mijn geld is weggesmolten",

En plots blijken leningen verdubbeld omdat heel wat mensen in buitenlandse valuta betaalden, "vanwege de goedkoop".

grijnst hij goedmoedig. Fronst dan even. "Wil je écht met een American Express-kaart betalen? Die rekenen meer aan dan Visa". Hij is nuchter genoeg om een paar kilometer voor aankomst af te rekenen. "Anders raakt mijn kaartlezer verstoord". En kaarten, daar leeft de IJslander van. Los geld heeft Snorri, zoals elke IJslander, nooit op zak, "ach, het is toch allemaal virtueel van waarde". Hij beseft wel wat hem overkomt, maar laat het over zich heen gaan. "We hebben vijftien jaar puur op krediet geleefd, sommigen hadden tot twaalf leningen lopen, de voorwaarden waren zo voordelig dat je beter kon lenen dan sparen". Sportwagens, 4x4s, hummers – één van de geliefkoosde sporten is tegen steile hellingen oprijden tot je om-

kantelt -, buitenhuisjes, sneeuwscooters, het kon niet op. En plots blijken leningen verdubbeld omdat heel wat mensen in buitenlandse valuta betaalden, "vanwege de goedkoop".

Het breekt ze zuur op, maar paniek is ver te zoeken. Ze doen er lacherig om als de anarchisten naar aloude gewoonte op zaterdag gratis voedsel uitdelen aan de '24' in de Austurstraeti, het enige pand dat dag en nacht openhoudt in het centrum van Reykjavik. Of als die waardeloos geworden kronarbriefjes op de grond gaan plakken aan de Kirkjust. Ik ben mee gaan betogen op het Austurvöllurplein voor het

parlement, de Alingi. Sfeer van de hippie-jaren. Protestzangers op een geïmproviseerd podium, lijjige toespraken, een bont gezelschap in een koud najaarszonnetje, nozems die slogans kelen ("Weg met ledereen!", "Onze kinderen betalen het gelag", "Stap op, Idioot" – die idioot is David Oson, voormalig premier, voormalig burgemeester van Reykjavik, huidige baas van de Sedlabanki, de centrale bank en ingetrouwd in één van de tien families die de hele economie beheersen), families op wandel met kinderen, oude heren in luthers pak, motorfanaten uit de Ierse pub, een christendemocratische zeloot die met eigen traktaten zeult en zichzelf kunstschilder noemt, popartiesten ("hier, pak mee, mijn nieuwste CD", lacht

Valur Gunnarsson, "Vodkasongs, jawel, opgenomen in Sint-Petersburg". Hij heeft net met bezieling Woody Guthriesongs gebracht uit de Grote Depressie, en een eigen, zeer gepaste compositie, *The People in this town only want Money*), Groenen, en vooral veel boze IJslanders. "Wij zijn maar het kanariepietje in de financiële mijn", gromt Haugur, en zijn woorden klinken profetisch: geen week later gaat Hongarije bijna overkop, en moet dringend 12,5 miljard euro van het IMF aanvaarden, 1 miljard van de Wereldbank, en 6,5 miljard van de Europese Unie, om de forint drijvende te houden.

Maar de implosie van IJslandse economie is nauwelijks te merken in de straten. Als ik de Laugavegur (de 'Vijverweg') afloop van de Filadelfiakerk langs het Kaupthing-filiaal (ironisch genoeg twee verdiepingen onder het Rode Kruiskantoor) naar de oude haven, is er nauwelijks opwinding over de wekelijks terugkerende protesten. Er wordt niet gehamsterd, de *lögregla* (politie) kijkt niet om naar de betogers en houdt zich onledig met het wegslepen van een fout geparkeerde wagen in de Hafnarstraeti bij het bekende eethuis Horni, parkeerwachters staan ijverig bonnetjes uit te schrijven bij de Kristirkkja. En als ik 's avonds in de rir Frakkir (de "Drie Jassen", waar een kop van Chaplin centraal staat te wezen) met Koen Van de Putte rauwe walvis (*hvalur*) ga eten,

Als je de Laugavegur (de 'Vijverweg') afloopt van de Filadelfiakerk naar de oude haven, kom je langs het Kaupthing-filiaal. Ironisch genoeg ligt het twee verdiepingen onder het Rode Kruiskantoor.

financiële storm

Onze reporter ging mee betogen op het Austurvöllurplein voor het parlement in het IJslandse Reykjavik. Sfeer van de hippiejaren. Protestzangers op een geïmproviseerd podium, lijkzige toespraken.

met *selshreifar* en *Súrsair hrútsprungar* toe (zeehondenvinnen en ramskloten), valt er van crisis niks te merken. De restaurants zitten bomvol, de (ingevoerde) wijnen stromen, de *brennivín* is van een meesterlijke kwaliteit. "Nee, ze laten het niet aan hun hart komen", zegt Koen, "Ze plooiën zich terug op zichzelf. Ze pochen graag dat ze onverstoorbare Vikingen zijn".

Dat zijn ze ook. Oson blijft lekker op zijn plek zitten, eerste minister Géir Haarde zegt me met een pokerface dat de Belgische spaarders bij Kaupthing niks te vrezen hebben, over enkele dagen is er een overnemer. Alleen. We zijn nu drie weken verder. Als Europarlementslid Ivo Belet aan Jean-Claude Juncker om uitleg vraagt, is die ongewoon bitsig. "Onfatsoenlijk vind ik zo'n vraag", sneert Juncker, "U maakt misbruik van mijn aanwezigheid als voorzitter van de Eurogroep in dit halfroed". Om dan toch toe te geven dat het Groothertogdom niet verder kan gaan dan de bijna 22.000 gewaarborgde euro's per spaarder, en te hopen dat er snel een buitenlandse overnemer komt voor het Luxemburgse filiaal waar de Belgen hun geld hebben gedeponeerd. Kaupthing België doet er het

zwingen toe. Er komt misschien wel een collectief ontslag voor de 46 werknemers in België – "maar de kans daartoe moest de bank wettelijk meedelen", verzekert woordvoerder Daniel Jourde. Er is nog één kandidaat van de zes overgebleven voor een overname, zei premier Leterme op 6 november. "Anders moet ik terug naar Reykjavik".

Géir Haarde had geen ongelijk toen hij overmacht bepleitte. "Het is het bankroet van Lehman Brothers dat ons de das heeft omgedaan". IJsland moet inderdaad zowat alles invoeren dat nodig is om te overleven. Op vis na. Géir (IJslanders hebben geen familienaam, alle telefoonboeken staan dan ook op voornaam) werkt wel in stilte door. Om de 1,65 miljard euro voorschotten van het IMF te kunnen krijgen diende de rente hoger te liggen dan de inflatie. Die was in oktober omhooggeschoten tot 15,9% (amper 14% in september). En dus verhoogde de Sedlabanki in één klap de rente van 12 naar 18 procent. Intussen stromen de deviezen het land uit, vanwege zijn verwevenheid met internationale geldstromen en de minieme binnenlandse markt. Ik ondervond het aan den lijve. Tot mijn ge-

BUITENLAND

luk. De euro was 150 kronar waard toen ik voor de kleinkinderen wat speelgoed kocht in de taksvrije zone van Keflavik. Pas twee dagen later werd mijn rekening gedebiteerd. Wisselkoers: 301 kronen.

Met de instroom van nieuwe leningen (de EU, de Scandinavische landen, de ECB, en mogelijk ook Rusland en Japan) en met de nationalisering van vrijwel het hele bankwezen (Kaupthing, Landesbanki, Glitnir) is IJsland gewapend om het tij te keren. Op twee voorwaarden. Dat het de onbesuisde gokpraktijken van zijn banken (hun schulden zijn zes keer groter dan het BNP) inperkt. En dat het afstapt van de Amerikaanse cowboybenadering.

Het eerste is gebeurd. De toezichtshouder (FME) van IJsland gaat na of Kaupthing niet zwaar in de fout is gegaan door het verspreiden van valse informatie en voorkennis (reden waarom Londen ook al onheus de antiterrorwet had ingeroepen om Landesbanki te praaën). FME onderzoekt of de voormalige topman van de bank, Hreidar Sigurdsson, niet onterecht eigen personeel (en vooral zichzelf en voorzitter Sigurdur Einarsson) leningen liet afschrijven ten belope van ruim 300 miljoen euro, nauwelijks twee weken voor de nationalisering van de bank. Dat zou discriminatie zijn tegenover andere aandeelhouders. Alle beslissingen die drie maanden voor een bankroet zijn genomen, moeten onderzocht worden. En dat gebeurt nu, de kans is groot dat de gunstmaatregel ongedaan wordt gemaakt. Het tweede, de Amerikaanse invloed, staat nog te bezien. Toen ik vertrok in Keflavik piepte de metaaldetector. "Schoenen en riem uit", zei de, overigens zeer vriendelijke, dame. Deed ik, ik mocht door. "De rits", zei ze. "Nou", zei ik, "Het zijn geen Italiaanse enkellaarzen. Gewoon gekocht in de Bonus". Bonus is IJslands Aldi. Ze grinnikte. "Doe ik ook", zei ze. Er is nog veel hoop voor IJsland.

Lukas De Vos

Eén van de problemen van de jeugdliteratuur is dat ze door volwassenen wordt geschreven. En die trachten steeds, met de beste bedoelingen, de groei- en aanpassingsprocessen van de jongeren te beïnvloeden. **LUC DESCAMPS** (° 1962) is een auteur die de leefwereld van de adolescenten scherp kan analyseren maar simultaan voor gefundenes Fressen zorgt voor hun volwassen ouders.

Emancipatie van de jeugdliteratuur

Volwassenen geven modellen van leefpatronen door die, naargelang de tijdsomstandigheden, op een of andere manier in de jeugdliteratuur tot uiting komen. Pas sinds de jaren 1950 kwamen meer fantasie, speelsheid, creativiteit en stilistische verfijning aan bod in de jeugdliteratuur. Later, zeg maar de kritische jaren 1970, volgde een periode waarin kommer en kwel centraal stonden. Hierna doorbrak de jeugdliteratuur in toenemende mate de grens naar de volwaardige literatuur. Die evolutie zorgt ervoor dat er steeds meer boeken voor kinderen 'van alle leeftijden' komen, die bewust literair willen zijn, met literaire kwaliteiten die door volwassen lezers van literatuur worden erkend. Van de zogenaamde adolescentenliteratuur (voor en vaak over adolescenten) wordt het steeds minder duidelijk of zij tot de jeugdliteratuur of tot de literatuur voor volwassenen dienst gerekend. Waarom is 'The Catcher in the Rye' van J.D. Salinger voor volwassenen? Voor vele generaties adolescenten hun livre de chevet!

Gedreven verteller

Luc Descamps (° 1962) is een auteur die de leefwereld van de adolescenten scherp kan analyseren maar simultaan voor gefundenes Fressen zorgt voor hun volwassen ouders. Hij is niet alleen een gedreven verteller maar ook een auteur die in zijn boeken zijn lezers serieus neemt, door vragen op te roepen en niet, zoals de eerste de beste schoolmeester, de antwoorden op te dringen. Hij verontrust eerder dan gerust te stellen. Zo is het uitgangspunt in 'De dodelijke pijp' (2001) de problematiek van een verbrandingsoven die bij de buurtbewoners kanker veroorzaakt. In 'Schaduw-wereld' (2002) zoekt een ontspoorde tiener zijn toevlucht tot drugs. In 'Angeldust' (2003) droomt een tienermeisje van een carrière als zangeres of televisiebekende. In 'Mara' (2005) neemt een meisje het op voor haar broer, die aan een vreemde, ongeneeslijke ziekte lijkt. Pure fact, in plaats van fictie is 'Verkeerd moment, verkeerde plaats' (2006): een meisje wordt door een automobilist aangereden en voor dood

achtergelaten. Zeven weken later ontwaakt zij uit een diepe coma en begint haar gevecht om opnieuw te kunnen leven. In 'Liliana' (2007) wordt een Roemeens meisje door een Vlaams gezin geadopteerd. 'Ik ben, toch niet gek?' (2008) belandt rond 1900 een onhandelbare jongen in een het Gentse Dr. Guislaininstituut.

Studentenleven

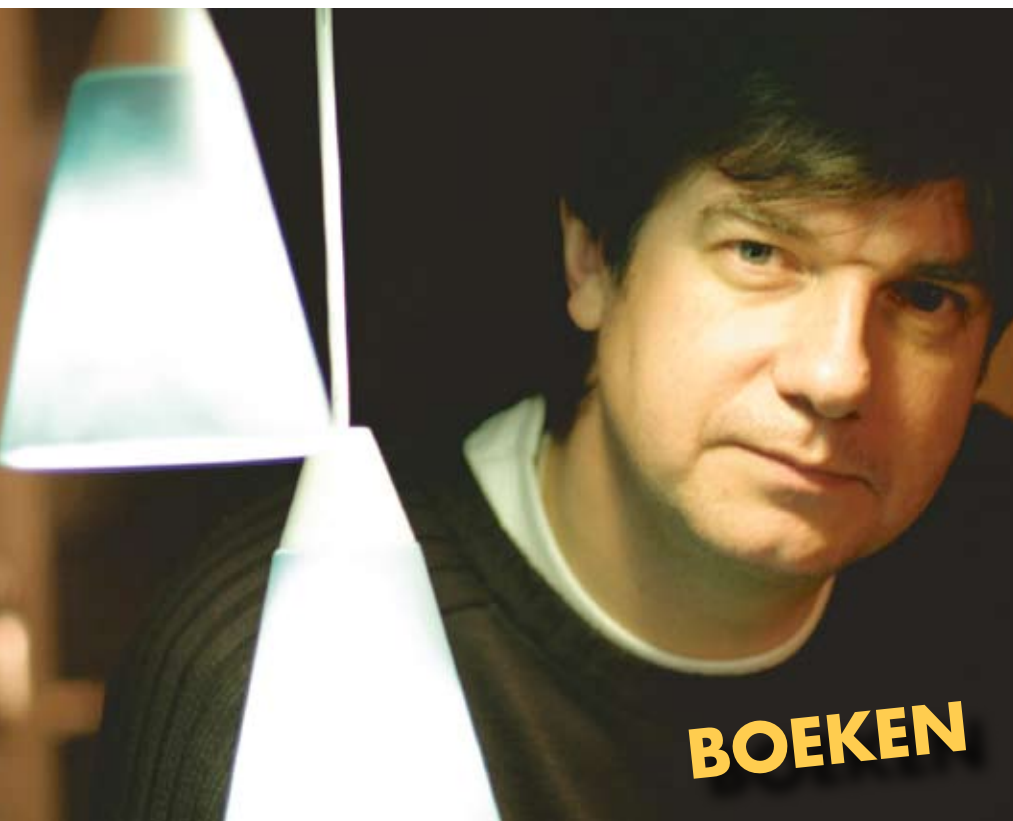
Mijn favoriet is 'De pijn voorbij' (2008) over een achttienjarige jongen die na zijn humaniora naar de unief trekt. Bedeesd, wereldvreemd en angstig ervaart hij de eerste dagen op kot. Zijn kamergenoot, nochtans ook een groentje, is extravert en past zich meteen aan het woelige studentenleven aan. Een derde personage is de onvermijdelijke mooie meisjesstudente die met beide vrienden flirt. Als lezer geraakt men echter vooral geïnteresseerd in 'een geheim' (pesterijen? een misdaad? een afwijking?) dat het hoofdpersonage met zich meesleept en hem opvreet.

Aanvankelijk lijkt alles wat op een banale driehoeksverhouding en ergert men zich aan het inferioriteitscomplex van de 'held'. Het universum van de belaagde tiener neemt gaandeweg de bovenhand in wat men zo stilaan een *Descampsachtig* universum en stijl kan noemen, gebaseerd op een objectieve beschrijving van het kleine studentikoze wereldje en een surprenante, ontmaskerende en ontnuchterende, zeg maar verbijsterende finale.

Een jeugdboek? Qua thematiek best accuraat voor jongelui, maar even genietbaar voor volwassen lezers. De beschreven sfeer en de gedachtewereld rond het studentikoze gedoe moet aardig wat binnenpretjes opleveren en unieke lectuur zijn voor alle hedendaagse en toekomstige eerstejaars aan onze Vlaamse universiteiten en hogescholen (en hun ouders!).

John RIJPENS

**De boeken van Luc Descamps
verschenen bij Albimo, Manteau-
Standaard en Clavis-Facet.**

BOEKEN

GENT - Minister van Staat Guy Verhofstadt heeft de eerste steen onthuld van de nieuwe polyvalente tentoonstellings- en conferentieruimte op de binnenkoer van het Liberaal Archief in Gent. De zaal, die op de uitnodiging werd aangekondigd als de 'Blauwe Zaal', zal de naam 'Centrum Albert Maertens' krijgen. Het Liberaal Archief vervolgt met de bouw van de nieuwe zaal zijn weg naar de uitbouw van het 'geweten van de liberalen'.

Guy Verhofstadt legt eerste steen van nieuwe polyvalente zaal

Liberaal Archief krijgt 'Centrum Albert Maertens'

De voorzitter van het archief, Juul Hannes, wees er in zijn verwelcoming op dat de bouwwerf nu nog een 'put' is, maar dat die weldra zal uitgebouwd worden tot een ondergrondse opslagplaats voor tal van liberale schatten. Boven op de kelder komt dan de zaal die voor tal van mogelijkheden moet dienen: vergaderingen voor 200 aanwezigen, tentoonstellingen enzovoort. De zaal zal een perfecte ruimte zijn voor spreekbeurten, lezingen, vergaderingen, tentoonstellingen en boekpresentaties. Het Gentse Kramersplein krijgt zo een echt kloppend blauw hart.

Die Blauwe Zaal wordt evenwel genoemd naar Albert Maertens, gewezen directeur-generaal van de nv Hoste, uitgever van onder meer Het Laatste Nieuws. Maertens himself is 94 jaar oud, kwam van Oostende naar Gent en stond er uitdrukkelijk op aanwezig te zijn voor de eerste steenlegging door gewezen premier Guy Verhofstadt. Voorzitter Hannes zette het uitzonderlijk belang van Maertens voor de Vlaamse liberale beweging, en in het bijzonder voor het Liberaal Vlaams Verbond en het archief in de verf.

Brug tussen verleden en heden

Architect Eric Balliu gaf uitleg bij de plannen. Een levend archief is voor hem meer dan een opslagplaats. Het is ook de brug tussen het verleden en het heden, en een ontmoetingsplaats van

mensen en ideeën. Met de bouw van de nieuwe zaal wordt die functie perfect ingevuld.

De echte doorbraak voor het archief kwam er in 1981 zo zei Karel Poma. Hij verdeelde toen als gemeenschapsminister van Cultuur de subsidie voor het eerst netjes onder het katholiek, socialistisch en liberaal archief, tot groot ongenoegen trouwens van de eerste twee die er een derde broer bijkregen. Poma beklagt zich die beslissing natuurlijk niet want het archief kon van dan af uitgroeien tot een volwassen, respectabele instelling.

Guy Verhofstadt kreeg de eer om een document waarop alle aanwezigen die avond hun naam hadden geplaatst in een koker te stoppen die op de werf in een buis werd opgeborgen voor het nageslacht. Ook onthulde hij samen met directeur van het archief Luc Pareyn en voorzitter Hannes de eerste steen met daarop de naam van de nieuwe zaal, 'Centrum Albert Maertens'.

Archief van de premier

Guy Verhofstadt zei in zijn gelegenheidstoespraak dat geen betere naam voor de zaal kon worden gekozen. Hij onthulde tevens, enigszins smalend, de reden waarom het archief tot het bouwen van een nieuwe kelder op de binnenkoer moest overgaan. De minister van Staat heeft immers onlangs zijn archief van negen jaar premierschap aan het archief geschonken. Dus was er

meer plaats nodig...

Verhofstadt beklemtoonde ten slotte het belang van het Liberaal Archief voor de liberale beweging. Het archief is een essentiële instelling om de herinnering te bewaren. Het is het geweten van onze liberale beweging. Daardoor kunnen we alles wat wij doen in historisch perspectief plaatsen. En vergeet niet, zo besloot de gewezen premier, ook onze fouten en vergissingen zijn hier opgeslagen.

Steun is welkom

Het Liberaal Archief zet zich al meer dan 25 jaar in voor het verzamelen, bewaren en toegankelijk maken van alle bronnen voor de geschiedenis van het liberalisme in eigen land, van het begin van de 19de eeuw tot nu. Drijvende kracht achter dit alles is directeur Luc Pareyn en een enthousiaste ploeg van medewerkers.

Bouwen is één zaak, een zaal afwerken een andere. Het archief moet nog veel materiaal voor de zaal aankopen, zoals conferentietafels en stoelen, verlichting, tentoonstellingskasten, geluidsinstallatie en projectiemateriaal. Daarom is alle steun van harte welkom. Dit kan op de rekening 001-3558476-10. Giften zijn fiscaal aftrekbaar. Voor een storting vanaf 2.500 euro krijgt u een eretegel op de dankwand van het archief.

B.C.

Meer info: Liberaal Archief vzw, Kramersplein 23, 9000 Gent, tel. 09 221 75 05.

Het LVV maakt er een eind aan!

op donderdag 18 december 2008
om 18u00 in het Hilton hotel
Waterloolaan 38 te 1000 Brussel

Noteer in je agenda. Meer nieuws volgt.

**Centrum Frans Grootjans nodigt u van harte uit op
zijn stichtingsactiviteit met als sprekers**

**Karel Poma
Wilfried Martens
Guy Verhofstadt**

**Op donderdag 4 december 2008 om 20u
in het Congrescentrum Elzenveld
Lange Gasthuisstraat 45 te Antwerpen**

Graag aanmelden via e-mail naar info@centrumfransgrootjans.be

**HET CENTRUM FRANS GROOTJANS HEEFT ALS
ONAFHANKELIJKE VERENIGING VIER DOELSTELLINGEN:**

1. de verspreiding en actualisering van het liberale gedachtegoed, zoals onder meer neergeschreven in het Manifest van Oxford van 1947
2. de bevordering van een nieuwe politieke cultuur waarin dialoog en wederzijds respect centraal staan
3. de verdediging van de onafhankelijkheid van de journalisten tegenover de groeiende impact van de commercialisering en popularisering in de pers
4. de verspreiding van het liberale gedachtegoed van de in 1999 overleden liberale staatsman Frans Grootjans

Het Centrum Frans Grootjans wil deze doelstellingen realiseren door de organisatie van lezingen en discussiemomenten.

**p/a Justitiestraat 31, 2018 Antwerpen
info@centrumfransgrootjans.be
www.centrumfransgrootjans.be**